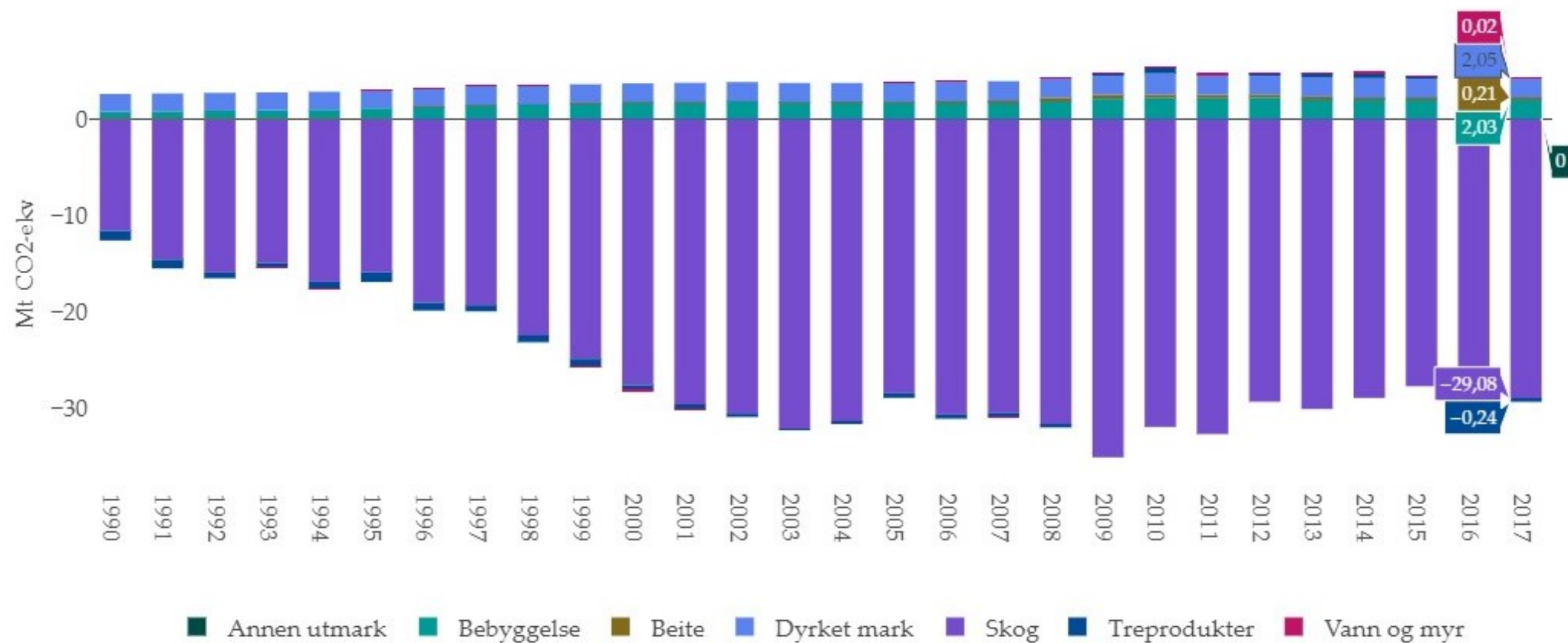

Urbant landbruk i utvikling av bærekraftige byer og tettsteder

Kjetil Bjørklund KS, 18. november 2019

Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk

Kilde: Norsk institutt for bioøkonomi

Klimagassregnskap

Skog og annen arealbruk

📍 Fredrikstad

🏠 -1,4

🏠 -39 379

Antall innbyggere: 78 159
Areal: 293 km²

Utslipp (+) eller opptak (-) per hektar i 2015 (tonn CO₂-ekvivalenter)

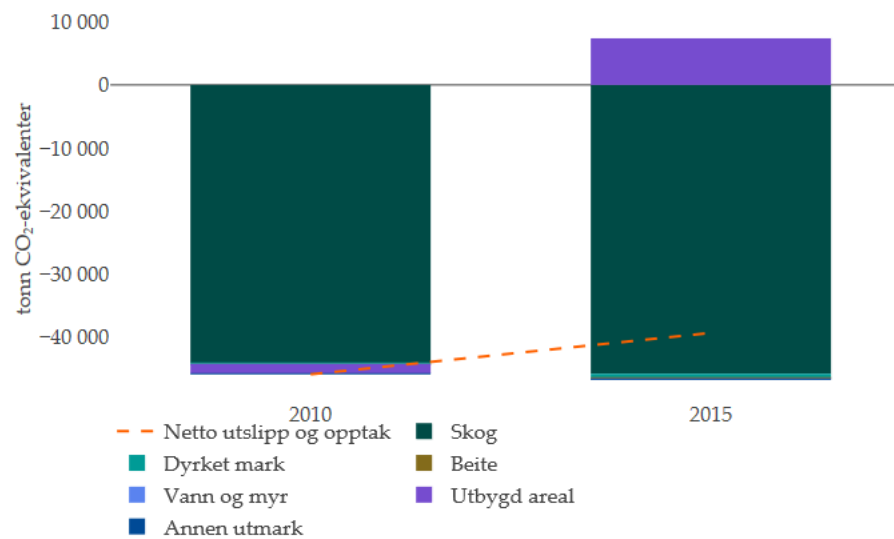
Netto utslipp (+) eller opptak (-) i 2015 (tonn CO₂-ekvivalenter)

Netto utslipp og opptak

Utslipp og opptak av klimagasser (tonn CO₂-ekvivalenter)

Fredrikstad

[Graf](#) [Tabell](#)

Kilde: Miljødirektoratet/Nibio

Utslipp av klimagasser i kommuner og fylker

📍 Skedsmo

🏠 11,4

🏠 181 051,2

Antall innbyggere: 53 276
Areal: 77 km²

Prosent endring siste år (2017)

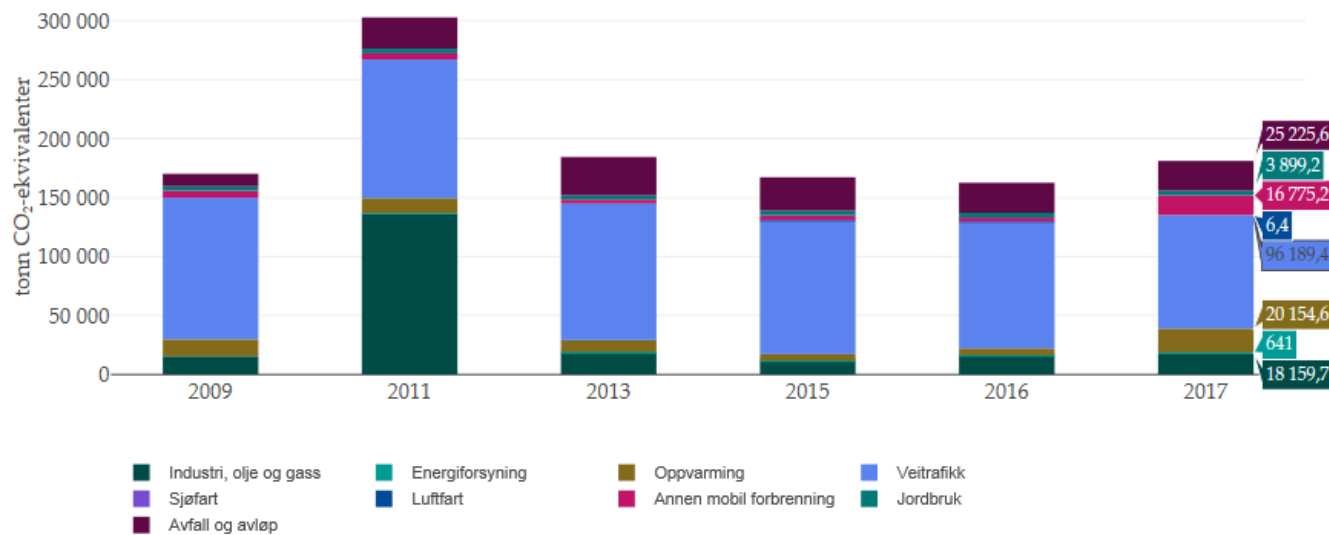
Utslipp i 2017 (tonn CO₂-ekvivalenter)

Oversikt

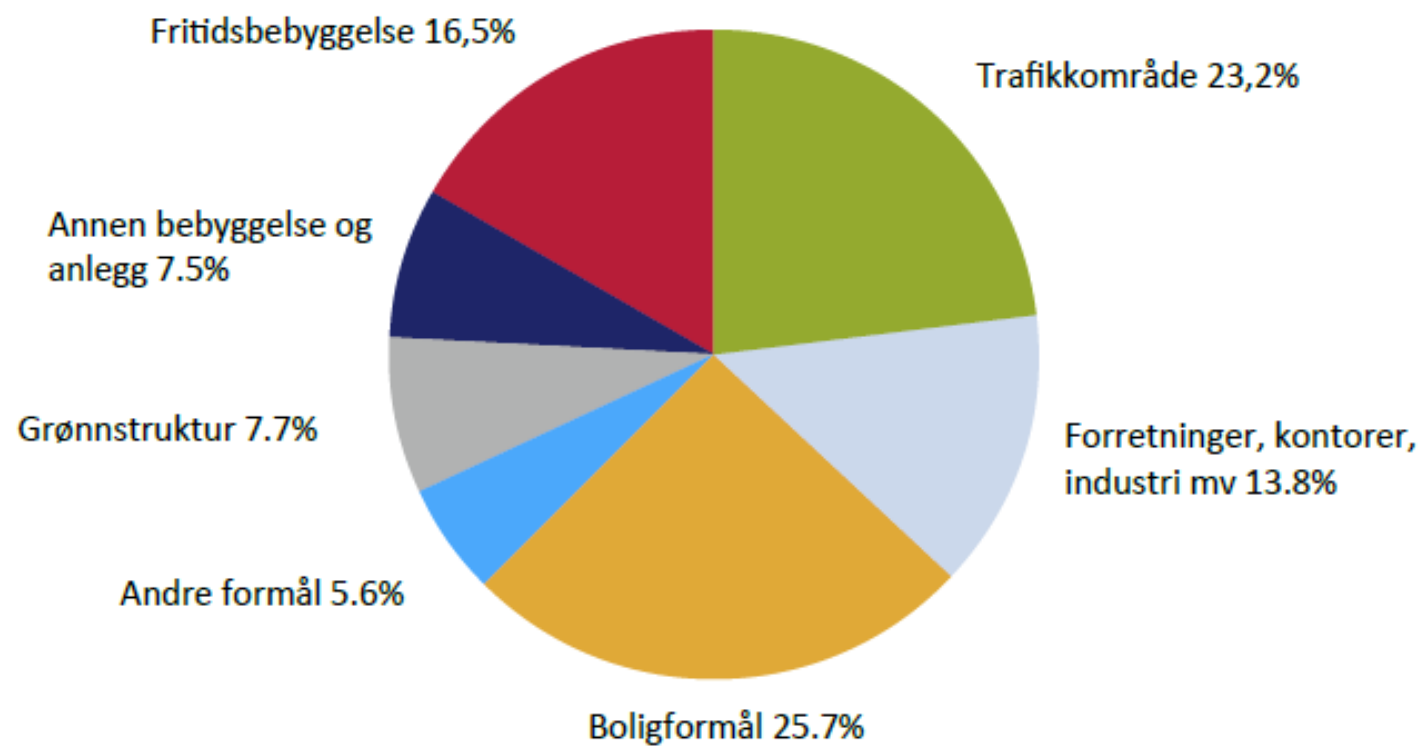
Sektorfordelte utslipp per år

Skedsmo

📊 Graf 📄 Tabell

Dyrka og dyrkbar jord som er omdisponert til andre formål enn landbruk 2007-2017

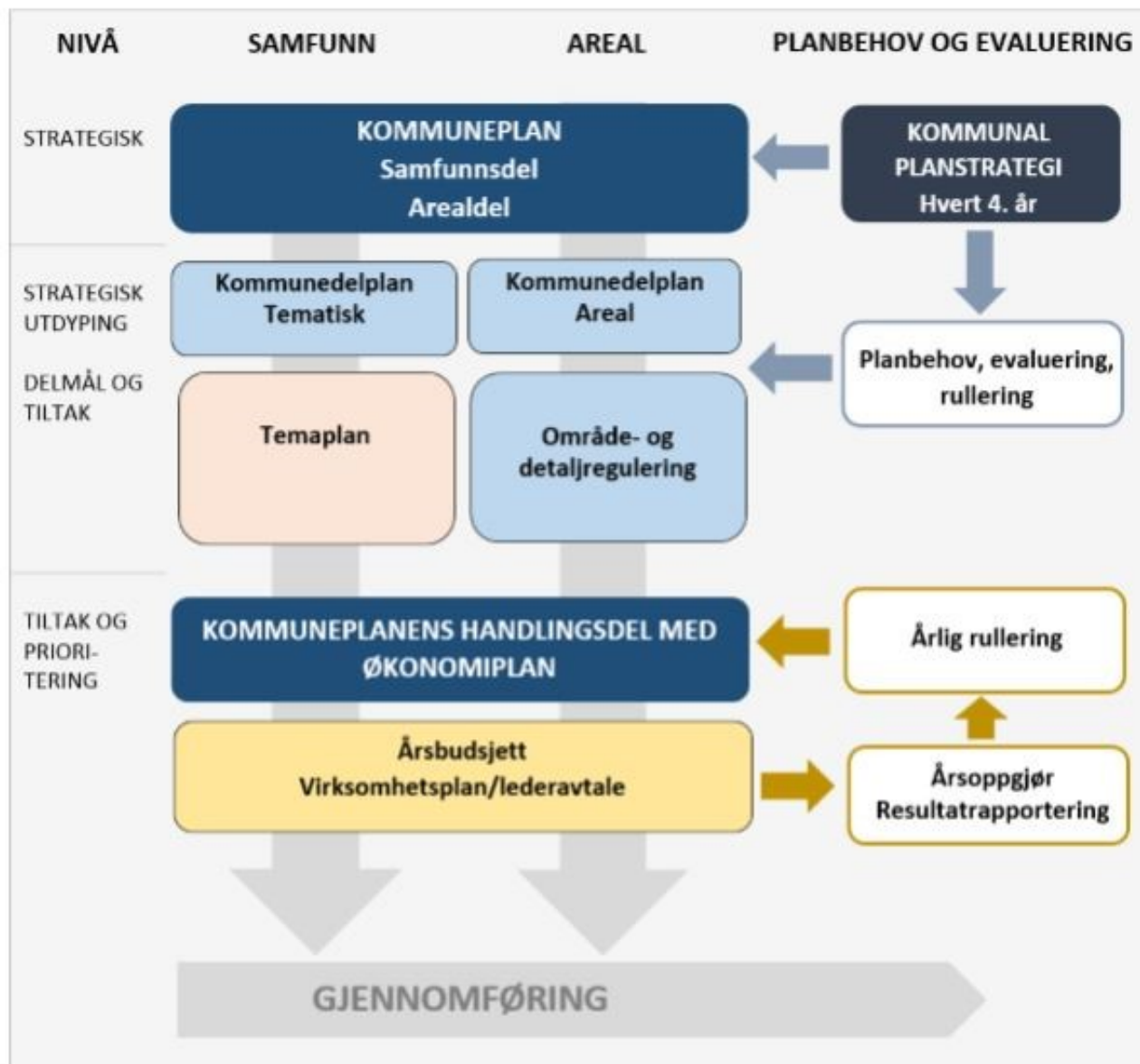

Kilde: SSB

Plan- og bygningsloven § 3-1

Planer etter denne lov skal:

- a) Sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver og **angi hvordan oppgavene kan løses**
- b) Sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer
- .
- .
- g) Ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning og transport

Figur 2.1 Det kommunale plansystemet med «årshjulet» og «fireårshjulet» der kommunal planstrategi, kommuneplanen og kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan utgjør «ryggraden».

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk i Vestfold, planrevisjon 2019

R9: Redusere nedbygging av dyrka- og dyrkbar mark (jordvern)

Utenfor langsiktige utviklingsgrenser tillates ikke formålsendring av dyrka og dyrkbar mark til bolig, næring og offentlige formål.

Innenfor langsiktig utviklingsgrense utnyttes fortettings- og transformasjonspotensialet og andre arealer avsatt til utbyggingsformål, før det åpnes for formålsendring av dyrka og dyrkbar mark.

Omdisponering av dyrka og dyrkbar mark skal skje så sent som mulig i planperioden.

Ved lokalisering og utforming av bane og veg (inkludert gang- og sykkelveg) skal beslaget av matjord begrenses til et minimum. Ved beslag av dyrka eller dyrkbar mark skal kompensierende tiltak planlegges.

R10: Krav om matjordplan

I byggesaker og reguleringsplaner som tillater omdisponering av dyrka og dyrkbar mark, skal det utarbeides matjordplan (jf. *Veileder til matjordplan*). Det for å sikre at matjordlaget benyttes til nytt matjordareal, nydyrking eller forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark.

Anbefaling

Ved rullering av kommuneplanens arealdel bør kommunen gjøre en ny vurdering av arealer som har vært avsatt til boligformål i åtte år eller lenger, uten at områdene er utviklet videre. Det bør også vurderes om dyrka eller dyrkbar mark som er avsatt til boligformål, kan utgå eller utveksles med annet areal.

Fra «hvorfors» til «hvordan»

- Må realisere samfunnsml og lokale kvaliteter samtidig: Flere ml samtidig
- Vinn – vinn mlsetting – for lokalsamfunn og storsamfunn
- Legge mer vekt p samfunnsutviklerrollen
- Må trekke p kompetanse hos alle grupper i lokalsamfunnet

Kortreist kvalitet

Hva betyr omstilling til et lavutslippssamfunn for kommunesektoren?

**KORTREIST
KVALITET**

Skill mellom tre tiltaksnivåer

Nivå I:

Effektivisering innenfor dagens strukturer og systemtenkning

Nivå II:

Utvikling i måten å utføre aktivitetene og løse oppgavene på, moderat systemendring

Nivå III:

Omstilling, forebygging og systemendring

Tiltakseksempler

Nivå I	- Gjenbruk/rehabilitering eksisterende bygg- Arealeffektivisering- Krav til energioppfølging i kommunale bygg	- Forbedret teknologi, fornybar diesel, elbil- Ecodriving- Infrastruktur for fossilfritt drivstoff (energistasjoner)	- Kaste mindre mat- Reduksjon i kjøttkonsum- Gode gjødselplaner- Ikke nydyrking på myrområder- Energiutvinne deponigass
Nivå II	- Energiproduksjon integrert i bygget som del av rehabilitering (feks. solceller)- Lokalisering til knutepunkter og sentrumsområder- Nullutslippsbygg- Klimaeffektiv materialbruk	- Endre til mer miljøvennlig reisemiddel – f.eks. fra bil til kollektiv- Grønn varetransport- Sykkel og gange- Cargosykler- Fra fossil til fornybardrevne kjøretøy	- Arealdisponering som tilrettelegger for ny lokal produksjon til lokal forbruk- Bruk av biologiske restprodukter fra landbruk og kommunalt avløp til energiformål
Nivå III	- Utvikle gode levesteder som gir mulighet for klimanøytral livsstil- Utnytte bygningsmassen optimalt – sambruk og fellesløsninger- Bo-konsepter og arbeidsformer som reduserer arealbruk pr person	- Reise mindre- Helhetlige mobilitetsløsninger- Virtuelle møter- Nettbasert utdanning- E-helse og forbyggende helse	- Ureist mat, bærekraftig mat/drikke, mat etter årstidene- High Tech hjemmedyrking- Karbonfangst ved kommunale energigjenvinningsanlegg- Utnytte matavfall og avløpsvann til biogass

